№ 34. Otrdeen, 29. aprili. 1903.

Makfà,
Jelgawà sanemot:
par gadu — 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu — 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — 60 „

Par adreses pahrmainu jamakfà 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfà,
pa pastu peesuhtot:
par gadu — 3 rub. — kap
par 1/2 gadu — 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — 90 „

Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap. 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Jsnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

82. gada-gahjums.

Sludinajumi makfà:
par sihku rakstu rindinu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Kà pawada brihwlaiku muhsu gahjeju kahrtas jaunee laudis?

No Olgerda.

Wispahri nemot, jasaka, ka uf laukeem wehl loti maf wehribas peeschkir gahjeju kahrtas laika kawekkeem un ispreezàm. Tee gahjeju laudis, kuri prezejuschees, kureem pascheem sawa gimene, pa leelum leelai daksai, protams, pawada laiku saweju widû, bet ko daru pa swehtdeenàm un wakas brihscheem neprezetee gahjeji — puischi un meitas? Tee meklè laika kawekli un ispreezaschanos ahrpus mahjas, jaunu lauschu sapulzês. Tas jau nu pats par sewi nebuhtu nekas launs, bet tà ka muhsu gahjejeem, wispahr runajot, wehl deesgan schaurs redses aploks un tadehk ari wisai aprobeschota garscha laika kawekku iswehles sinâ, tad beeschi ween dabonam redset, ka jaunee laudis daikeem un kreetneem gara baudijumeem un ispreezàm greesch muguru un nododàs netik ween nederigeem, bet nereti pat kaitigeem, tikumibas postitajeem laika kawekkeem. Nemsim, peemehra dehk, tikai daschas parahdibas if lauzineeku dsihwes.

N. mahjàs teek sarihkota „balle pee kreetnas musikas". Jau pahri nedekas eepreeksch isplatitas apkahrtnê „zedeles" ar tahdu sinu, pee kam apkahrtnes „jaunkungi un jaunkundses teek luhgti uf laipnu peedalischanos". Noteiktâ swehtdeenâ ari salasàs sinamâ mahjâ kahds duzis puischu un tik pat baudſ meitu. Weens waj diwi „piwulneeki" kaktâ rauj wakâ polkâ un „prankſè", ka waj ausis jatura zeeti, un puischi ar meitàm nekawejàs greest, kamehr mugura kuhp. Nebrihkst jau tahdâ reisâ truhkt ari mihkâ „monopola" — neba nu bes ta buhs kahda balle. Puischi pehz pabeigtas dejas atspirdsinadamees eemet reisu pa reisei, un — kad galwinas jau eesilushas, ari usweschanàs paleek „wakigaka": isspruhk weens, otris wahrdinsch par kuru godigai jaunawai janosarksi, weens, otris puisis, kuram nedsehruscham warbuht nebuhtu preeksch tam deesgan duhschas, tagad, eesilis, nekautrejàs meitu nepeeklahjigi aisskahrt. Un maſ rodàs tahdu meitu, kuras to nem launâ. Leelakâ daka no tàm tikai pasmaida, jo no tam tatschu winas redſ, ka puischi tàs eewehro! — Tahdas ir schis tà sauktàs „puischu balles": gluschi tàs paschas wezu wezàs krogu balles, tikai wairs ne krogû, bet mahjàs. Nesaprotams, kadehk saimneeki schahdas sapulzes tik labpraht atwehl — labums tatschu ari wineem no tàm nekahds naw. Laikam tee grib, lai puischi un meitas tos slawetu un lai laudis winu mahjàs dsihwotu „lustigi". Buhtu loti jawehlàs, lai saimneeki sahktu saprast, zik schahda slawa ir wehrta un ka tee, schahdu „slawu" krahdami, lauj dascham labam jauneklim waj jaunawai krist kahrdinaschanâ. Un tomehr lihdſ schim wehl wisur pa muhsu beewsemiti, gan leelakâ, gan masakâ mehrâ, schahdas „puischu balles" ir pasihstamas!

Otra gandrihſ wispahri pasihstama nebuhschana ir „meitàs eeschana". Tikko wasaru laiks atmetàs zik nezik siltaks, tè ari meitàm istabâ nakti pahrgulet palizis nepazeeschami karsti un tàs pasteidsàs eerihkot gulas weetu klehtinâ waj uf kuhts augschas. Puischi tad nu ari nekawejàs tàs tur apzeemot, gan swehtdeenu gan ari darba deenu naktîs. Domaju nebuhs wajadsigs sewischki aisrahdit, kahdi augli no schahdàm nakts gaitàm zelàs.

Tahlak eewehrojams usjautrinaschanàs lihdseklis un laika kaweklis ir — schuhposchana. Bet tà ka ta ir baudſ un daschadàs weetàs jau baudspusigi pahrrunata, tad par to sche plaschaki nerakstischu.

Sinams, ir baudſ ari tahdu swehtdeenu, kurâs naw nekahda „padoma", kur iseet: „puischu balles" tuwumâ nekahdas naw sinamas, „meitàs eeschana" eespehjama tikai naktî, krogus tahlu waj ari naudas neatgadàs katrureis pee rokas. Ko nu lai eesahk? Atleek weens no diweem — waj nu nogulet wisu deenu mahjâ, waj ari aiseet uf basnizu. Bet basnizâ tatschu katram ir eeteizams eet? Ja gan, bet kà apmeklè basnizu muhsu jaunee laudis, sewischki wihreeschi? Tikai japeesihmè, ka schè sazitais sihmeses ne uf gahjeju kahrtu ween. Zik esmu apmeklejis daschadas basnizas, wisur esmu redsejis, ka pa deewakalposchanas laiku basnizas pagalmâ sastahjees puhlis wihreeschu, kuri treez skani jo skani. Bet ja krodsinsch basnizas tuwumâ, tad tur salasàs wiswairs jaunee zilweki. Tahlak esmu basnizàs eewehrojis, ka jaunee laudis, ihpaschi wihreeschi, nenahk wis basnizâ eekschâ deewakalposchanas sahkumâ, bet pastahw tikai tanî pa „spredika laiku", t. i. eenahk ihsi preeksch spredika un tuhlit pehz spredika atstahj basnizu. Tee teiz, ka peedalitees pee deewkalposchanas no eesahkuma lihdſ galam neesot wihrischkigi, to darot tikai seeweeschi. Tatschu baudſ labaki neisturàs ari jaunawas. Jhsi sakot, leela daka no muhsu jaunàs paautdses eet uf basnizu laiku pakawet, sewi parahdit, zitus apskatitees, un pahrnahkt, mahjâ tahdi pat kà bijuschi, ja wehl ne sliktaki . . . (Turpmak beigums.)

Pagastu labibas magasinu jautajumâ

mums eesuhtits schahds raksts:

„Teorija pret teoriju" waretu nosaukt J. W. kga „Latweeschu Awischu" 24. numurâ nodrukato rakstu par pagasta labibas magasinàm.

J. W. kgs pahrmet ziteem rakstneekeem, ka schee labibas magasinas jautajumu pahrspreeduschi tik no teorijas puses, pat smalki aprehkinajuschi, par zik rubleem nobilst rati, labibu no un uf magasinu wedot. — Tomehr J. W. k. pats, schos pahrspreedumus kritisejot, ihsti ari neteek ahrâ if teorijas robeschàm, jo pats ari tik smalki aprehkina, zik sehklas labiba makfà rudenî, zik pawasarî pehrkot um par zik nobilst rati, sehklas labibu no dselszeka stazijas pahrwedot. Turpreti par labibas magasinu jautajuma kodolu J. W. k. nemaſ nerunà, un taisni par kodolu tik der runat. —

Jautasim wispirms: kahdam noluhkam ihsteni pagasta labibas magasinas eerihkoja?

Atbilde: tatschu weenigi tam noluhkam, lai katram pagastam buhtu saws labibas krahjums, if kura waretu aisdot sehklu un pahrtiku tanîs gadijumôs, kad weenam waj otram, waj pat wiseem pagasta lozekkeem lauku rascha naw isdewusees, ziteem wahrdeem, kad bads peenahzis. Bet waj labibas magasinas kalpo schahdam noluhkam? Nebuht ne! Magasinas labibas krahjums kopsch gadeem ne reti lihdſ beidsamajam graudam teek isnemts pawasarî, kur neweens wehl nesin un newar sinat, kahda lauku rascha sagaidama. Tahlak — bada gadus neesam peedsihwojuschi un Deews lai mums ari turpmak tos neleek peedsihwot. Tomehr tee, kas pawisam labibu aisnemàs, dara to katru gadu un aisnemàs katru gadu gandrihſ weenlihdsigâ daudsumâ, weenalga, waj rascha bijusi wahja, waj widuweja, waj laba, kurpreti ziti waj nu nekad, waj tikai reti un masâ daudsumâ labibu aisnemàs.

Jautasim turpmak: kahdi bij apstahkli toreis, kad labibas magasinas eerihkoja?

Atbilde: toreis katrs pagasts wehl bija masa kihna, eesloksita augsteem robeschas muhreem, kureem newareja pahri tikt; toreis semes zeli un semneeka aissuhgi atradàs tik wahjâ stahwoklî, ka deenas un pat nedekas wajadseja, kad gribeja uf pilsehtu braukt; toreis no dselszeka wehl ne domat nedomaja un ar kugoschanu ari wehl wahji stahweja; toreis ari pagasteem wehl nebija kapitalu, ar ko labibu nopirkt, ar wahrdu sakot, toreis truhka wisu lihdsekku, ar kuru palihdsibu wareja labibu if tahlakàm weetàm peegahdat un nopirkt. Waj tagad wehl apstahkli tee paschi toreiseji? Robeschas muhri jau sen suduschi, zeli un ari aissuhgi labi, tà ka pat stundàs pilsehtas un dselszeku stazijas sasneedsamas; pagasteem ari kapitali eekrahjuschees un, magasinu labibu pahrdodot, wehl wairak eekrahsees, — tagad lihdsekku netruhkst, tà ka labibu if jo tahlàm weetàm war ihsâ laikâ peegahdat.

Jautasim beidsot: waj magasinas labiba ir deriga sehklai un zilweku baribai? Nè, naw deriga un ka pateesi naw deriga, to peerahda sekoschee fakti: Katrs ruhpigs semkopis, kam truhkst labibas sehklas, to neaisnemàs if magasinas, bet rauga to nopirktees, kaut ari par pirkto sehklu janomaksâ leela zena un nereti preeksch pirkschanas wajadsigâ nauda jaaisnemàs; katrs pagasta nespehjneeks, kuram atwehl palihdsibu sanemt graudôs, waj naudâ, katrreis luhdſ, lai winam palihdsibu dod naudâ, kaut ari zena par labibu jo semu nolikta; wisi tee semkopji, kuri, kà augschâ sazits, katru gadu nem if magasinas, un protams, magasinas labibu ari sehklai isleeto, — gadu pa gadu wairak panihkst, lihdſ kamehr pawisam isput. Schee peerahdijumi naw usstahditi no teoretikeem, bet ir nemti if paschas dsihwes un tapehz naw atspehkojami.

Jhsumâ sanemot, jaatsihst, ka pagasta labibas magasinas newajadsigas, ka winas neatnef ne masakâ labuma, bet gan peepalihdſ, ka dascham labam semkopim sawas mahjas jaatstahj.

—D—

No ahrsemèm.

Stahwoklis Makedonijâ

wehl joprojam arween nopeetns. Selonikôs, pehz leelajeem atentateem nu gan meers nodibinats, lai gan pee bumbu sweeschanas un sadursmê ar Turku kara-spehku wairak simtu zilweku dabujuschi galu. Bulgaru pulzinu karsch turpinajàs arween joprojam un katru deenu telegrafs nes sinas par niknàm zihnàm starp Turku kara-spehku un Bulgaru bandàm, weenâ waj otrâ Makedonijas widuzî. Pat paschâ Konstantinopolê sagaida atentatus ar dinamita bumbàm. Bes tam tà jau nelahdsigo politisko stahwokli padara launaku diwas leetas: 1) baudsinato reformu eeweschana Makedonijâ pawisam apslahpusi; 2) Turku kara-spehks wehl neneeka nespehjis padarit Albaneeschu dumpineekeem. Ar to nu wsi reformu nodomi baudſ ko saudejuschi no sawa sposchuma tiklab Makedonijas eedsihwotaju, kà wispahrigi pasaules azis un pati reformu isweschana dsihwê palikusi pawisam schaubiga. Bulgaru breesmu darbi Solonikôs dewuschi sultanam, tà sakot, jaunu eemeslu, uf Albaneeschu swehru darbeem skatitees zaur pirksteem, un leelwalstim aisrahdit to, ka tikmehr, kamehr kristitee Bulgari Makedonijâ strahdà ar slepkawibàm un dedsinaschanu, buhtu netaisni apspeest weenigi muhamedaneeschus, kuri zihnàs teem pascheem eerotscheem.

Bulgarijas waldibas aprindas, pehz „Dün. Zeit." Berlines korespondenta wahrdeem, tagad lausa tikai galwu par to, kà wislabak isgrositees un islozitees no apwainojumeem un aisdomàm, ka Bulgarijas waldiba lihdswainiga, wismaſ lihdssinataja pee pehdejeem breesmu darbeem Solonikôs. Gruhta nu gan schi isleegschanàs buhs. Jo tas gluschi skaidri peerahdits, ka eerotschi, dinamits, ja, pat nemeerneeku wadoni, nahkuschi no Bulgarijas. Tà pee Makedonijas-Bulgarijas robeschàm atrodàs kahds skolotaju instituts, kas jau gadeem weizinajis slepenu eerotschu eeweschanu no Bulgarijas Makedonijâ. Sofijâ no walsts eerotschu krahtuwes tapat „pasuduschi" leelaki krahjumi slinschu un zitu eerotschu. Beeschi ween Bulgareeschu robeschu saldati un schandarmi bijuschi peepalihdsigi Makedonijas nemeeru wadoneem pàr robeschàm pahri tikt no weenas semes otrâ. Tapehz ari naw nekas ko brihnitees, ka wiss Turku niknums greeschàs pret Bulgareew un kad tuhlit pehz leelajeem atentateem Solonikos, Turzija gribejusi ar skubu sawu kara-spehku suhtit uf Bulgariju. Un wehl weena sawada leeta — pee wiseem scheem swarigajeem politiskeem notikumeem, ap kureem tik zeeschi saistàs Bulgarijas liktenis, Bulgarijas firsts Ferdinands itin omuligi pa wisu scho laiku dsihwo ahrsemês, itkà tam ne ar ko nebuhtu nekahda daka.

Eiropas leelwalstju usdewums nu buhs, wiseem spehkeem gahdat to, lai nemeeru uguns no Makedonijas neteek pahrnesta tahlak un schai leetà dot wisstingrakos mahjeenus Bulgarijas waldibai Sofijâ. Bet uf to nu wisàm leelwalstim naw sawâ starpâ weenprahtibas. Wiswairak schai sinâ dara Kreewija, wismasak — Anglija. Neapmeerinati ar Kreewijas un Austro-Ungarijas mehreno reformu projektu preeksch Makedonijas, baudſi grib panahkt to, ka Makedonijai dotu pilnigu neatkaribu. Tas, ka lihdsschinejàs, mehrenàs reformas naw isdewees eewest dsihwê, strauſos Makedonijas draugus neatbaida no winu nodomeem: sawas reformas tee grib iswest ar Turzijas waras masinaschanu Makedonijâ, un kaut ari preeksch tam wajadsetu leetot eerotschus.

Turzijas rihkoschanàs schimbrihscham Makedonijâ ir neween loti nolaidiga, bet, kà rahdàs, tik iseet uf to, Makedonijâ waldoscho postu un nemeerus padarit wehl leelakus. Tà Wihnes awises sino, ka sateekotees ar nemeerneeku pulzineem, Turkuk kara-spehks rihkojotees schahdi: Ja sadursme ar dumpineekeem neisbehgama, tad pa deenu Turku kara-spehks aplenz no wisàm pusèm eenaidneeku. Tikko peenahk nakts, Turki ar nodomu kauj nemeerneekeem aisbehgt. Otru deenu arestè, spihdsina un nokauj gluschi newainigus apkahrtnes zeenu semneekus. Neisprotami, kapehz wiss leelais Turku kara-spehks, kas schimbrihscham atrodàs Makedonijâ, newar sawaldit masos nemeerneeku pulzinus, kas gandrihſ kà sawâ wakâ pahreet swabadi no weenas weetas uf otru. Kahda pusofiziala Bulgaru lapa nodrukà sekoschu pasinojumu no Makedonijas. „Tà ka Turku administrazijas, polizijas un kara-spehka waras darbi, spihdsinaschana un postischana pee neaissargateem Bulgaru tautibas eedsihwotajeem Turzijâ paleek arween leelaki, tad nemeerneeku wadoni galigi nolehma, nerewehrot nekahdus leelwalstju un kara-spehka draudus, bet ispostit wisu Makedoniju." Schis nolehmums notizis 31. martâ. Peeminetâ nolehmumâ, starp zitu, teikts: „Waj nu mehs wisi lihdſ beidsamam kritisim brihwibas zihnâ kalnu wirsotnês un klintîs, waj weenreis uf wiseem laikeem luhsis gadu simtenus pastahwoschâ warmahzigâ, asinim apslazitâ Turku waldischanas kahrtiba." Norakſts no schi nolehmuma peesuhtits wiseem leelakeem Turku waldibas eerehdneem Makedonijâ un Konstantinopolê.

Makedonijas nopeetno politisko stahwokli apstiprina ari paschâs beidsamâs deenâs peenahkuschâs telegramas. No Jskibas sino: Pee Dwanjeras notika asinaina kauja starp Turku kara-spehku un kahdu leelaku Bulgaru nemeerneeku bandu. No Monastiras sino: Bulgari mehginaja sche usspert gaisâ pulwera torni, bet Turku kara-spehks tomehr wehl laikâ atentatu aiskaweja. Jszehlàs asinaina kauja uf eelas. Rahdàs, ka Turzija nopeetni gatawojàs uf karu pret Bulgariju, Bulgarijas firsts Ferdinands aizinats, drihsumâ atgreestees uf Bulgariju. Turku kara-kugeem dota pawehle, gatawotees uf leelakas armijas weschanu. Astonàm Turzijas torpetu laiwàm usdots, nowehrot Bulgarijas Melnàs juhras peekrasti. Fran-

zija dewusi pawehli, wairak kara=kugeem no Tulonas steigtees us Solonikeem. Turzija, eewehrojot pehdejos notikumus Solonikôs, peesuhtijusi Bulgaru waldibai skarbu rakstu, us ko Bulgarija tikpat asi atbildejusi. Bulgaru stahwoklis Solonikos loti gruhts. Kaut zik eewehrojamaki Bulgari bes kahdeem peerahdijumeem teek apzeetinati, spihdsinati, nobendeti. Ziti, newarebami pazeest Turku warmahzibas, paschi nogalinajâs. No Sofijas wehl sino (9. maijâ) 26. aprilî: Netahl no Bitolijas notika leelaka kauja, pee kuras peedalijâs ari Sarafows. Turki saudeja 150 wihru kritu schu. Kahda Monastiras zeema wisi kristigi eedsihwotaji lihds pehdejam nobendeti no Turkeem. Tahlak atsauz no Konstantinopoles sinu, ka newis generalis Zontschews, bet nemeerneeku wadons Deltschews kritis. Breesmu darbi Solinikôs nemitejâs. 26. aprilî (9. maijâ) no tureenes sino: Akâ pee Austro=Ungarijas pasta kantora atrada eemestu wairak pudu dinamita. No dinamita bumbâm, ko Bulgari treschdeen meta pee Turku basnizas, 11 personas nonahwetas un 19 eewainotas. Leelwalstiju konsulu nami Iskibâ teek apsargati no kara=spehka.

Franzijâ zihna starp waldibu un katolu garidsneezibu nerimst, bet top jo deenas asaka. No 85 Franzijas arkibiskapeem kahdi 80 klaji isskaidrojuschi, ka wini neklausischot waldibas pawehli: neslehgschot luhgschanas namus un neaisleegschot bijuscheem muhkeem spredikot. Waldiba sahkusi apkihlat biskapu wehstules, kurâs daschkahrt esot atrasti taisni musinajumi pret waldibu. Daschi laikraksti sin wehstit, ka notureta ihpascha ministru sapulze, kurâ ilgi pahrspreest, ko lai eesahk ar nepaklausigajeem biskapeem. Balsu wairums bijis preeksch tam, ka jaluhds pahwests palihgâ, lai tas biskapus paskubinatu us padoschanos. Kahdam awischneekam pretim ministru preekschneeks Kombs issazijees, ka drihsumâ regilijas jautajums tikschot pahrrunats senatâ. Sakars starp walsti un basnizu tagad esot iswehrtees tahds, ka zits nekas neatleekot, kâ schkirt basnizu no walsts pawisam. No tam redsams, ka Kombs grib palikt ustizigs sawai politikai un zihnâ pret basnizu nepaliks puszekâ. Un tomehr wehl daschi radikalu laikraksti winam pahrmet, ka winsch isturotees basnizas leetâs pahrak saudsigi. Tâ it sewischki schi puse nemeerâ ar to, ka waldiba naw gribejusi tuhlit isnihdet lihds ar ziteem ari slaweno Lurdas klosteri, us kuru ik gadus sarodâs lihds pusmiljona swehtzelotaju. Waldiba, protams, neschehlo swehtzelotajus, bet waina ta, ka Lurdas klosteri aistaisot zeltos leeli saudejumi netik ween wisai plaschai apkahrtnei, bet ari daudsâm naudas eestahdêm, kas eeguldijuschas sawus kapitalus tureenes weesnizâs, weikalôs un zitur.

No Marokas sino, ka galwas=pilsehtas Fezas tuwumâ notikusi 10 stundas ilga asinaina kauja starp dumpineekeem un sultana kara=spehku. Dumpineeki isdsinuschi sultana pulkus no winu weetâm, tâ tad palikuschi uswahretaji. Saudejumi abâs pusês bijuschi leeli. —

No eekschsemèm.

No Peterburgas. Laikraksti Kreewijâ. 1902. g. Kreewijâ isnahkuschi 872 laikraksti un schurnali, to starpâ leela daka — ofiziali laikraksti. Somu resp. Sweedru walodâ isnahkuschi 131 laikraksts, Polu walodâ — 101, Wahzu walodâ — 56, Latweeschu walodâ 16 laikraksti un schurnali, Igaunu walodâ — 13, Franzuschu walodâ — 7, Armenu walodâ 7. Jauktâs walodâs isnahkuschi: Kreewu un Wahzu walodâ 5, Kreewu un Latweeschu walodâ (apstahjees „Wahrds") 1. Samehrs starp laikrakstu un eedsihwotaju skaitu bijis schahds: Somijâ nahza weens laikraksts ik us 13,000 eedsihwotajeem, Baltijâ — ik us 27,000, Polijâ — ik us 73,000, Eiropas Kreewijâ — ik us 115,000, Sibirijâ — ik us 165,000, un Widus=Asijâ ik us 888,000 eedsihwotajeem. —

No Peterburgas. Brandwihna patehreschanas sinâ, pehz finantschu ministrijas skaitkeem, Widseme eenem 21. Kurseme 51. un Igaunu seme 52. weetu (1901. gadâ), starp 56 Kreewijas gubernâm, kur minetâ gadâ bijis eewests krona brandwihna monopols. Widsemê 1901. g. pahrdots 884,643 wedri brandwihna, Kursemê 322,825 wedri un Igaunu semê — 252,760 wedri.

— **Breesmigs noseegums.** Galwas pilsehtas laikraksti sino par schahdu gandrihs netizamu noseegumu. Marijas=Magdalas slimnizâ usschkehrsts semneeka Smirnowa lihkis: Israhdijees, ka nelaikis apleets ar petroleju un sadedsinats. Smirnows dsihwojis us Wasiljewa salas pee kahda Karetnikowa, kas tirgojees ar petroleju, fernizu, krihtu un tamlihdsigâm prezêm. Smirnows lakstojees allasch ap Karetnikowa seewu un us deenâm, pasuduschi tee abi no bods „isdsihwotees." Preeksch daschâm deenâm Smirnows, Karetnikowa un winu pasihstamâ Kondratjewa atkal isgahjuschi us tahdu isdsihwi. Bet Karetnikowa drihs ween pahrnahkusi mahjâs. Nakti, peedsehris, pahrnahzis ari Smirnows ar sawu otru draudseni, Kondratjewu, un dausijees, lai Karetnikows laisch dsihwoklî. „Juhs jau man ihsti wajaga!" ar scheem wahrdeem Karetnikows atwehris durwis, usgahsis Smirnowam weselu pudeli kahda schkidruma wirsû un peelaidis uguni. Nelaimigais, weenâs ugunîs, brehkdams, isskrehjis sehtâ. Kad sehtas kopeji, pehz ilgâm puhlêm, apdsehsuschi uguni, Smirnows jau bijis tik breesmigi sadedsis, ka leelas mokas zeesdams, islaidis garu. —

No Peterburgas. Sche atbrauzis kahds **sawalneeks Buhru=Anglu kara,** schtaba kapteins Schulschenko, pehz tam, kad kahdus trihs gadus nodsihwojis kâ Anglu guhsteknis Indijâ. Kapteins Sch. jau 1900. g. apzeetinats no Angleem un nosuhtits us kahdu zeetoksni, netahl no Bombejas. Pehz kahda pusgada Sch. nosuhtits us zitu Anglu zeetoksni, wairak us deenwideem. Bes tam tai paschâ zeetoksnî eeslodsiti wehl Ridsineeks Kahrlis Blums un kahds Schihds Meijers. Apeeschanâs ar guhstekneem bijusi loti slikta, tapat ari usturs slikts. Pehz tam, tad daschas Buhru guhsteknu partijas mehginajuschas ismukt, usraudsiba diwkahrt pawairota. Pat wehl pehz meera lihguma noslehgschanas Angli ne par ko negribejuschi atswabinat Buhru karâ saguhstitos ahrsemneekus. Pehdigi, us weetejo awischu eeskustinajumu, Indijas wizekehninsch isdewis pawehli, Schulschenko palaist us brihwâm kahjâm.

Kijewâ, kâ „Nowoje Wremja" sino, eeraduschees **agenti no Bulgarijas un Serbijas,** lai eewahktu zenas par kweeschu milteem, galas konserweem un kaltetu maisi. Ja zenas buhschot peenehmigas, tad agenti isdarischot leelakus eepirkumus.

No Odesas sino, ka tur preeksch daschâm deenâm eeradees no Kairo pasihstamais Polu muischneeks, wairakkahrtigs miljonars un kahdu 100 muischu ihpaschneeks grahfs J. Potozkis, bet tik slims, ka neesot nekahdu zeribu us iswesekoschanos. Grahfs jau preeksch kahda laika saslimis ar kahdu neisdseedejamu slimibu. Wina laulata draudsene, ais sehrâm, ka grahfs neisdseedejami slims, **nolehmusi nomirt badâ** un neskatotees us wiseem rabineeku luhgumeem un gahdibu, 14 deenu laikâ naw eenehmusi nekahdu baribu un tâ ari nomirusi ais iswahrguma. Slimais grahfs Odesâ atbrauzis ar twaikoni un no ta neschus aisnests us weesnizu.

Kischinewâ pa jau isinoto nemeera laiku pret Schihdeem **ispostiti** 700 Schihdu dsihwokli un 600 Schihdu pahrdotawas. Ispostitee pilsehtu eezirkni sihmeti us sewischka plana. Weena daka no apzeetinateem, apm. 150 personas, jau palaistas brihwâ, tamdehl, ka pret tâm truhkst peerahdijumu, ka tâs wainigas pee postischanas darbeem. Zeetuschâm familijâm par labu eenahzis lihds 1264 rubli labprahtigu dahwinajumu. Kischinewâ eeradees ari Anglu leelâs awises „Times" korespondents. —

No Schitomiras sino „Wolinj", ka us tureenes eelâm, ar zensuras atkauju, Schihdu walodâ islipinati **pasinojumi,** kurâ weetejee Schihdi teek usaizinati, klusumâ pawadit sawu swehtdeenu, neeet pastaigatees pa eelâm un pasargatees no kauschu druhsmâm. — 18. aprilî Schitomiras Schihdi bareem nesuschi sawas wehrtsleetas un dahrgumus eekihlat walsts bankâ. — Nahdâs, ka weetejee Schihdu eedsihwotaji bihstâs, ka Schitomirâ waretu notikt tahdas pat leetas, kâ nesen Kischinewâ. —

No Jeiskas mums sino, ka tureenes ewang. luterticigâ draudse, pee kuras peeder ari leels skaits Latweeschu, 4. maijâ swinês sawas **jaunâs basnizas eeswehtischanu.**

No Kallastes draudses sino, ka tur nodibinajusees **laukstrahdneeku beedriba,** kura spraudusi sew par mehrki, uslabot laukstrahdneeku materialo stahwokli, aisstahwet strahdneeku intreses un nokahrtot saimneeku satiksmi ar gahjejeem. —

No Narwas sino, ka tureenes ofizeeru kapsehtâ atrasta **noschahwusees** kahda N. kundse us sawa 1901. g. miruschâ dehla kapa. Nelaikes kabatâ atrasta wehstule, kurâ nomireja paskaidro, ka naw warejusi bes dehla wairs dsihwot. N. kundse dsihwoja Peterburgâ pee saweem radeem. Dehla nahwe tai darija leelas sirdssahpes un ta ne par ko nebij wairs apmeerinama, kaut gan jau pahris gadu pagahjuschi, ka winas dehls miris. — Us dehla nahwes deenu N. kundse atkal atbraukusi us Narwu, kur ta allasch mehdsa aisbraukt un tad stundâm usturetees kapsehtâ un raudat us dehla kapa. Eepreeksch likuse basnizâ noturet aisluhgschanu par nomireju, tad aisgahjuse to kapsehtâ apmeklet. N. kdsei blakus atrasts rewolwers ar 6 lahdineem, no kureem weens bijis isschauts — sirdî.

No Aleksandropoles. Mahntizibas upuris. Laikraksti sino no schejeenes par schahdu atgadijumu: Nakti us Leelo peektdeenu Bajanduras sahdschas semneeks Aslamasows noduhra us weetejâs basnizas sleegschna sawu 7 mehneschus wezo dehlinu. Pee isklauschinaschanas Aslamasows issazijâs tâ: Pahris gadus atpakal winsch bijis gruhti slims. Sapnî tas redsejis Jahni Kristitaju, kas solijees to isdseedinat. Aslamasowa seewa buhschot wehlak dsemdet dehlinu, kuru, kad tas buhschot 7 mehneschi wezs, Aslamasowam wajagot upuret Deewam. Bes tam Aslamasows apsolijees wisu sawu mantu atdot basnizai un nabageem. Pateescham, pehz laizina winsch palizis wesels. Ar mantu winsch rihkojees, kâ nosolijees. Drihs wina seewa dsemdejusi puiku. Kad tas nahzis 7 mehneschus wezs, sapnî Deews Aslamasowam atgahdinajis, ka nu esot laiks sawu solijumu ispildit. Gan Aslamasows luhdsis Deewu, lai jel tas atstahjot maso dsihwu, bet Deews nebijis peeluhdsams. Leelo peektdeenu winsch ar seewu un maso aisgahjis us basnizu un tur „upurejis" dehlinu Deewam, t. i. noduhris. Eedsihwotaji esot nemeerâ, ka „swehtais wihrs" eesprostots zeetumâ. Schim „swehtajam", kâ awises peebilst, gan wajadsetu preeksch ahrprahtigo ahrsteem atbildet. —

Widseme.

No Rigas. Rigas eelu dselszelu akziju sabeedriba notezej. gadâ eenehmusi 694,445 rbl. 40 kap. Pa eelu dselszelu westas 18,050,965 personas. Wiswairak eenemts 26. dezembrî 1902. g., proti 2535 rbl. 10 kap. un wismasak 2. debembrî 1901. g. 1110 rbl. 65 kap. Isdewumi sabeedribai bijuschi 322,921 rbl., zaur ko atlizis tihras pelnas 383,508 rbl. 67 kap. Akziju kapitals istaisa 3,120,000 rbl., pee kam diwidende nolikta us 15 rbl. 75 kap. no 250 rbl. akziju kapitala.

— **Widsemes Sawstarpigâ Kreditbeedriba** sawâ pehdejâ gada sapulzê starp zitu nolehma isdarit **statutôs daschus pahrgrosijumus:** tagadejo wekselu kredita mehru (100 rbl. lihds 5000 rbl.) paaugstinat 5 reis (500 lihds 25,000 rbl.), un atkaut tai weenu pelnas daku isleetot ne tik preeksch lauksaimneezibas, bet ari preeksch ruhpneezibas un tirdsneezibas weizinaschanas un wispahrigi pelnu isleetot pehz sawas atsinas, pehz tam, kad likumigâ daka peeschkirta reserwes kapitalam un beedreem ismaksats ne masak par 7 prozentu diwidenda. Schee statuta pahrgrosijumi tagad no finantschu ministra apstiprinati. Turpretim luhgums, atkaut weenu beedribas kapitala daku aisdot us hipotekâm, neatkarigi no beedra weseta kredita, kâ „Rig. Awise" sino, naw eewehrots.

No Siguldas. Sinotaju waijaschana. Pehdejâ laikâ schad un tad parahdijuschees laikrakstôs daschadi sinojumi no schejeenes, kurôs apskatiti muhsu truhkumi. Zik schahdi sinojumi dascheem schejeeneescheem sahpigi, par to sche wislabak war but pahrleezinatees. Kad seemâ parahdijâs daschas korespondenzes par schejeenes jauneem „birgereem" un par nekahrtibâm pee jaunâs schosejas buhwes, tad daschi eekarsuschees kungi sarihkoja tâ saukto korespondentu kerschanu. Tikai ar to nokerschanu neisdewâs nekas. Tagad Siguldeeschi uslikuschi sawai rihzibai schahdâs leetâs kroni. Pehdejâ laikâ muischâ wairak weetâs pee koleem un zeka stabeem stahweja peestiprinatas papihra loksnes ar usrakstu: „Awischu korespondenteem stingri aisleegts pa muischu staigat. Isliktâs lapas zitas aisnesis wehjsch, zitas, kâ dsird, esot nonehmuschi kahrtibas sargi. Schahda rihkoschanâs gan Siguldeescheem goda nedara. Wispahri, nederetu par daudsi usbudinatees pret sinotajeem, bet klusibâ islabot aisrahditos truhkumus un kluhdas. (R. Aw.)

No Siguldas. Nolaista skola. Reti gan atradisim skolu, kura waretu lihdsinatees schai: Skolâ, kurâ seemâs salasâs no 95—100 behrnu, ir tikai weena klase un diwas gulamistabas (skolotaja telpas neeerehkinot), kuras sawam usdewumam warbuht gan wareja kalpot gadu desmitus atpakal, bet preeksch scholaiku wajadsibâm gluschi nepeeteekoschas. No klases eewehrojamakeem peederumeem lai peeminam tikai garos galdus, kuri lihdsigi gareem goda galdeem (kâ: kahsu, kristibu ꝛc.). Ja stundu laikâ kahds skolneeks grib eet laukâ, tad tuhlin teek trauzeti wisi, kas taî galdâ sehd. Tahdu klases peederumu, kâ: museju, saleekamo burtu (pirmmahzibai), rehkinaschanas galdinu, bilschu tabeku un zitu tamlihdsigu leetu mums nemas naw. Gulamas istabas ir eetaisitas jumta isbuhwê (tikai 7 pehdas augstas) un skolneekeem nober kâ gulamistabas, ehdamâs, masgajamâs un peeleekamâs istabas. Sem gultinâm stahw peeleekamâs lahdites un uhdens trauzini. Wajaga eedomatees, kahdas gan isskatâs no rihteem schâs istabas, kad wehl tâs naw slauzitas. Turklaht gulamistabâs eeksch logeem naw ne weena atweramâ lodsina. Ja, kur gan ta malka buhs, ja mehs logus walâ turesim! Gulamistabu seenas ir tikai no dehkeem. Pagahjuschâ seemâ wairak rihtôs skolneeki atrada uhdeni sawôs trauzinôs sasaluschu. Sakat, waj tur pawisam ir eespehjams gulet?! Gulamistabu krahsninu duhmu nowadamâs truhbas ir zauras un nesin waj kahdreis ari ir tihritas. Pag. seemu sakrahjuschees kwehpi wairak reises aisdegâs, bet tâ ka pee laika tika pamanits, tad nekahdu kaunumu neisdarija, jo drihsumâ uguni nodsehsa. Skolneekeem pascheem jaslauka klase un gulamistabas, jasasahgê un japeezehrt skolas wajadsibâm malka, japeenes dserschanai un masgaschanai uhdens. Ari walsts nedod spainu uhdens neschanai, trauzinu dserschanai, naw arî zirwja un sahga (spaini, trauzini, zirwji un sahgis ir skolotaja ihpaschums.) Starptelpâs starp abâm gulamistabâm, kur skolneekeem zauri jaeet, walda muhschiga tumsa. Zitâs skolâs stundu sahkumu pasino ar klases swaninu, sche tahdu leetu naw! Newikus nahk prahtâ wezee „selta laiki", kad skolotajs pasinoja stundu sahkumu ar swilpeenu waj atkal ar ahmura siteenu pa klases durwim, ja tas bij kurpneeks. Tas ir kauns, ka tahdam pagastam, kâ Sigulda, ir tik nolaista skola! A. B.

Kurseme.

No Leepajas. Leela prahwa nupat isteesata Leepajas apgabala teesâ pret kahdu kahrschu spehlmani, semneeku Wolodkewitschu. Prahwâ eepihti leels pulks weetejâ musikaliski literariskâ kluba lozeklu un ziti Leepajas eewehrojami wihri. Prahwa sahkâs 21. aprilî un turpinajâs kahdas trihs deenas. Kâ no teesas aktim redsams, pagahjuschâ gada junija mehnesî Leepajâ atbrauzis semneeks Wolodkewitschs un apmetees Leepajas lepnakâ weesnizâ, kur tas eenehmis sewischku numuru. Leepajâ W. isdewees par kahdu Harkowas gubernas muischneeku, kas atbrauzis us Leepaju, lai isgahdatu patentu us kahdu sawu isgudrotu „kugu iszelschanas aparatu". Ar sawu weiklibu W. drihs ween pratis eetikt Leepajas labakâs aprindâs, ihpaschi augschminetâ klubâ, kur tas ar sewischku laimi spehlejis us naudu. Nedauds deenâs Wolodkewitschs tâ eewinnejis wairak tuhkstoschu rublu. Pamasam lihdsspehletaji sahkuschi nowehrot, ka Wolodkewitschs pee saweem leelajeem eemaksajumeem (300—600 rubl.) nekad nepaspehlejis, bet weenmehr winnejis un ka skaits, us kuru winsch maksajis, isnahzis arween kâ otra karte. Tahkak Wolodkewitscha laime katru wakaru bijusi saistita pee weenas un tâs paschas kartes. Pee tam Wolodkewitschs allasch eekahrtojees sehdet tâ, ka wina mihkakâ Wera Bibikina (weesnizâ winsch to usdewis par sawu seewu — bet pee teesas israhdijâs, ka W. sen jau dsihwo schkirts no seewas un saeetâs ar zitâm) sehdejusi widû starp Wolodkewitschu un ziteem spehlmaneem. Spehleta tikusi wiswairak pasihstamâ naudas spehle „templis". No leezneekeem Kalinins apgalwoja pee teesas, ka ar Wolodkewitschu spehlejot, paspehlejis 1500 rublu. Kahdâ kahrtâ winsch scho summu paspehlejis — to K. pats nesapratis. Leezineeks Hmelewskis issazijâs, ka ar Wolodkewitschu agrak nebijis pasihstams, bet redsejis to kâ Peterburgas I. kluba pastahwigu apmekletaju. Leepajâ winsch nejauschi eepasinees ar Wolodkewitschu Peterburgas weesnizâ, kur pirmâ eepasihschanâs wakarâ spehlejuschi stukulku un Kalinins paspehlejis. Hmelewskis pee Wolodkewitscha spehles neka sewischka naw nomanijis. Pee teesas neeradees leezineeks Petropawlowskis ar rakstu leezinaja, ka pee pirmâs eepasihschanâs ar Wolodkewitschu un wina peedsihwotaju Weru Bibikinu, winsch bijis no wineem loti sajuhsminats un turejis tos par bagateem zilwekeem. Winsch spehlejis Peterburgas weesnizâ ar Kalininu un Wolodkewitschu stukulku, no sahkuma winnejis 500 rublu, bet wehlak paspehle=

jis tos un wehl sawus 600 rubku. Wolodkewitschu winsch usskata par wiltigu spehlmani. Pee teesas neeeradušchees leezineeki Dürsts, Hmelewskis un Dogows issazijušchees, ka Wolodkewitscha spehlê neka slikta naw nomanijušchi un ka weens no wineem (Hmelewskis) paspehlejis 750 rubku. Wisu leezineeku isklausčinaschana turpinajàs 2½ deenas. Tad apskatija preekschmetu peerahdijumus un nolasija wairak Wolodkewitscha wehstules Werai Bibikinai. No wehstulêm redsams, ka Wolodkewitschs allasch mozijees ar naudas badu, Samarâ pat nokkuwis tiktahl, ka aisleenejis 30 kap. no fuhrmana, ko samaksat paknesim. No Wolodkewitscha peesihmju grahmatinas redsams, ka tas pehdejôs peezôs mehneschôs (preeksch aresteschanas) eenehmis apm. **17,000** rubku. Trumpu ekspertise skaidri neka newareja peerahdit. Prokurora beedrs Lebedews sawâ apsuhdsibas runâ tehloja Wolodkewitscha personu un raksturu. Jau 20 gadus wezs Wolodkewitschs sodits par sagtas mantas slehpschanu. 1892. g. schkihrees no seewas, wehlak sodits par laulibas pahrkahpschanu, pehz tam dsihwojis laiku kopâ ar kahdu Darju Iwanownu, pehdejâ laikâ — ar Weru Bibikinu. Beidsamôs gadôs Wolodkewitschs braukajis apkahrt pa Kreewiju un Sibiriju un pahrtizis no kahrschu spehleschanas. Pehz tam prokurora beedrs aprahdija Wolodkewitscha atbraukschanu Leepajâ, wina eetikschanu klubâ, tad, kâ tas nodots ar kahdu anonimu wehstuli no Peterburgas un pehdigi apzeetinats. Prokurora runu papildinaja ziwilprasitaju adwokats Sandbergs, ihsi un asprahtigi raksturodams Wolodkewitschu un Weru Bibikinu, pee kuras, pehz adwokata wahrdeem, atrasts koti mas drehbju, bet toteesi wairak trumpu. Apsuhdsetâ aisstahwji bij diwi — swehrinata adwokata palihgs Kairanskis (no teesas puses) un swehrinats adwokats Margolins, no apsuhdsetâ aizinats is Peterburgas. Pehdejais turejis koti sposchu runu, kurâ wispirmâ kahrtâ aprahdijis, ka schinî reisê, peerahdijumu truhkuma dehl, Wolodkewitschs atsihstams par pilnigi newainigu. Pats apsuhdsetais Wolodkewitschs ihsôs wahrdôs teiza, ka 10 mehneschus sehschot ismekleschanas zeetumâ, esot jau daudz iszeetis un luhdsa, lai to attaisnojot. Teesas spreedums, ko pasludinaja 24. aprilî, skaneja: Apsuhdsetais Wolodkewitschs no teesas puses teek atsihts par attaisnotu, ziwilprasijumi teek atstahti bez eewehribas, teesas isdewumi sedsami us krona rehkina.

No Leepajas. Leels ugunsgrehks. Zeturtdeen 24. aprili pulkst. 3 pehz pusdeenas, kâ „Lib. Zeit." sino iszehlees leels ugunsgrehks Jaun-Leepajâ agrakâ Broekera (tagad akziju beedribai peederigâ drahschu un dselsfabrikâ). Kaut gan paschas fabrikas ugunsdsehseji un Jaun-Leepajas ugunsdsehseju pulzinsch wiseem spehkeem pulzejàs uguni apdsehst, tomehr, jumta augstuma dehl, kur uguns bij iszehlusees, nebij eespehjams to apstahpet. Pehz kahda zeturkschna stundas leelâ trihsstahwu ehka stahweja leesmâs. Ar peezâm rokas sprizèm un diwâm twaika sprizèm wisi pilsehtas ugunsdsehsesi strahdaja bez miteschanâs kahdas trihs stundas, kamehr isdewâs uguni aprobeschot. Wisa fabrikas galwenâ nodaka pa leelai dakai sapostita no uguns, zik tas no akmeneem un dselss zeltâ buhwê ugunij bijis eespehjams. Ugunsgrehka zehlonis, pehz awises wahrdeem tas, ka daka no iskausetâs lejamâs dselss no wahramâ katla ussprahgusi gaisâ. Par laimi wisi strahdneeki, kas schinî nodakâ strahdajuschi, palikuschi neeewainoti. Ehka apdroschinata diwâs ugunsapdroschinaschanas beedribâs. Fabrikas walde gan wiseem spehkeem gribot gahdat, lai darbi fabrikâ netiktu pahtraukti. Pa ugunsgrehka laiku deemschehl notikuschi ari wairak nelaimes gadijumi: sabraukts weens ugunsdsehsejs, diwi behrni un wehl kahda priwatpersona. Wisi nogahdati slimnizâ. Behrnu dsihwibas atrodotees breesmâs.

No Leepajas. Leepajas Lopu Aissardsibas Beedriba, kâ „Lib. Zeit." sino, 22. aprilî sch. g. noturejusi sawu generalsapulzi, kuru atklahjis beedribas preekschneeks palkawneeks Watterfeldts. Kâ no nolasitâ gada pahrskata redsams, beedribai notezejuschâ gadâ kahdôs 47 gadijumôs peenahzees wainigos dehl lopu mozischanas saukt teesas preekschâ. Beedribas lopu patwerstmê, notezejuschâ gadâ usnemti un isdseedinati 73 sirgi. Deemschehl scho patwerstmi, no beedribas neatkarigu eemeslu dehl, peenahzees sch. g. slehgt. Lai weizinatu lihdszeetigu apeeschanos ar lopeem, nolehma noturet ihpaschus preekschlasijumu wakarus, kurôs isplatit schis idejas. Sapulzi slehdsot, preekschneeks usaizinajis, beedrus joprojam nemt dalibu pee beedribas dsihwes un weizinat beedribas zenteenus. —

— **Abi negehli,** kas preeksch kahdas nedekas Jaun-Leepajâ kahdam moderneeka sirgam pahrschkehla wehderu, tagad, kâ „Lib. Zeit." sino, esot peenahkti un apzeetinati us laukeem. Weens no apzeetinateem jau atsinees, ka nekreetno darbu darijis aiz atreebibas, jo moderneeks esot winam preeksch kahda laika ko sliktu darijis. Ismekleschana wehl neesot beigta. —

Leepajas-Aisputes peeweddselszelsch ari notezejuscho 1902. gadu noslehdsis ar istruhkumu, kaut gan masaku, nekâ 1901. gadâ. Toreis istruhkums bij 16,000 rbl., tagad 14,000 rbl.

Us Leelupes, Jelgawas tuwumâ, **sadruhsmejuschees plosti,** zaur ko koku tirgotajeem zehluschees ap 30,000 rubku leeli saudejumi. —

No Bauskas. Jauna skola. Bauska jau sen deenâm newar lepotees ar leelu skolu bagatibu. Preeksch sehneem schimbrihscham sche paslahw weetejâ trihsklasigâ pilsehtas skola un kahda basnizas elementarskola. Weetejeem Bauskas apkahrtnes laukstaimneekeem un Bauskeneescheem, kas sawus dehlus gribeja suhtit realskolâ waj gimnasijâ, tos wajadseja nobod waj nu Rigâ waj Jelgawâ, waj ziur, kur schahdas skolas ir, bet tas neween isnahza koti bahrgi, bet nereti bij neeespehjami, ihpaschi, ja behrnus jau no paschas masotnes negribeja atraut wezaku eespaidam. Tamdehl behrnu wezaki ar preeku apsweiks sinu, ka skolotaja L. J. Schulz jkdse, ar peenahzigu skolas waldes atkauju, Bauskâ, augusta mehnesî sch. g. atwehrs priwatskolu preeksch sehneem. Skolas pirmais usdewums buhs, palihdset teem wezakeem, kas sawus behrnus grib tahlak suhtit skolâs, un sagatawot behrnus us eestahschanos realskolas un gimnasijas apakschejâs klasês. Tâ tad schi skola ispildis pee mums sajustu robu. Schulz jkdse pasihstama kâ zentiga skolotaja, tamdehl jawehl winas pasahkumam labas sekmes. K. T.

Tukumâ par tirdsneezibas deputatu apstiprinats us nahkoscheem tschetreem gadeem no domnekeem eewehletais L. Gersons.

Tukuma aprinka polizijas waldê par registratoru eezelts kol. reg. Zeiferts un par galda preekschneeku — Kursemes gubernas waldes kanzelejas eerehdnis Treilichs. (K. G. A.)

No Gaikeem. Pagasta ahrsta leetâ „Rig. Awise" raksta: Isgahjuscho gadu weetneeku pulks nolehma Saldus ahrstam S. nemaksat wairak us preekschu honoraru, 100 rbl., par periodisko apmeklejumu, atsaukdamees us gruhteem laikeem: kam wajagot ahrsta, lai brauzot meklet un pats maksajot. Bet nu, gods Deewam, laiki, kâ rahdâs, grosijuschees. Bijuschais ahrsts S. kgs sawu weetu atstahjis, un wina weetâ nometees us dsihwi Dr. Freiensteina kgs. Tas Gaikeneekeem tâ patizis, ka weetneeki nospreeduschi, sahkot no 23. aprila, atkal us preekschu ismaksat netik 100 rbl., kas senak nahzàs gruhti maksat, bet wehl 30 rbl. klaht kâ honoraru par weenreiseju isbraukumu nedelâ us Gaikeem. Waj saimneeziskee apstahkli gada laikâ tâ buhtu greesuschees us labo pusi, tas gruhti tizams; leeta isskaidrojas tâ: Senakais ahrsts bijis Latweetis un tagadejais ir Schihds, Gaiku malasmuischas „Muischzeema" arendatora dehls. Neti buhs kahds pagasts, kur tik daudz semes atrodàs Schihdu pahrwaldibâ, kâ sche. Muischzeemâ un Poramuischâ, ar 850 puhraweetàm, Zehrôs ar 300 puhraweetàm aramas semes — wisur Schihdi kâ rentneeki. Tâ tad naw nekahds brihnums, ka Gaikeneeki Schihdus wairak eeredz nekâ Latweeschus. Brihnums, kapehz Schihdi saweem labwehleem, Gaikeneekeem, nepalihdz nest ari pagasta nastas. Gaikeneekeem buhs sweschs Schihdu sakams wahrds: Mulkis, kas dod — gudrs, kas nem.

No Rengeneekeem. Scheeeneschi, neraugotees us gruhtajeem laikeem, paspehja uszelt scho laiku prasibâm peemehrotu **pagasta-namu.** Nams ir stalta sarkana ehka, werstes peezas no Renges muischas, Ahrischu muischas zela galâ. Agraki pagasta waldes telpas atradàs weetejâ skolas namâ. Tur telpu bija koti mas un par leelu apgruhtinaschanu preeksch skoleneem bija pagasta teesas un sapulzes. Tagad nu schìs neehrtibas nowehrstas, tomehr — waj nu **skolas nams** jau ir peeteekoschi ruhmigs preeksch muhsu masajeem? Nebuht ne! Telpu tur ir tikai preeksch apmehram 40 skoleneem, kamehr muhsu skolâ ir wairak kâ 80. Sabahsti, kâ silkes muzâ. War eedomatees, kahds seemu skolas istabâs gaiss, un kahdu eespaidu tas atstahj us behrnu weselibu, nerunajot jau nemas par to, ka schahda sabahschana koti kawê daschadu mahzibas preekschmetu padoschanu. Ka lai skolens eemahzàs, peemehram, labi rakstit, kad weenâ solâ skoleni tâ sabahsti, ka i ne pakustetees newar. — Tadehl buhtu koti wehlams, ka muhsu pagasta weetneeki neskopotos un newilzinatos ar skolas nama pahrbuhwi. Tas buhtu koti swehtigs darbs un simteem maso un leelo kauschu buhtu weetneekeem par to pateizigi. —19—

Kuldigâ par pilsehtas pristawu eezelts Leepajas pilsl. pristawa palihgs tetularpadomneeks — Buschs.

No Lestenes. Par sche eerihkoteem **siwju dihkeem un mahksligu siwju audsinaschanu** koti atsinigi issakàs Kreewu laikraksti. Daschadi siwkopibas produkti un siwis patlaban bijuschi isstahditi no ihpaschneeka barona P. Fircksa — Maskawas siwkopibas isstahdê. Daudzi Kreewu laukstaimneeki nolehmuschi eerihkot tamlihdsigas siwkopibas eetaises sawâs muischâs. Isstahditeem produkteem peeschkirta augstakâ godalga un siwkopibas meisteram Grosbergam personiga atsiniba.

No Jelgawas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizâ no 28. aprila lihdz 4. maijam. Swehtdeen 4. marjâ: Pilsehtas draudzê deewgald. pulkst. ½8 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Doellerdts. Behrnu deewkalp. Kalweeschu basnizâ pulkst. ½1 pusd.; mahz. pal. Stavenhagens. Lauku draudzê deewkalp. 4. maijâ ½10 no rihta spred. juhrneeku misionars mahz. Uhders no Kardiffas, Anglijâ. Pilsehtas draudzê ussaukti: Andrejs Jahnis Kanopka ar Annu Elisabeti Sneedsin; Martinsch Irdeneeks ar Elisi Gotsohn; Matihss Paltinsch ar Sofiju Olgu Balding al. Klewer. Mirušchi: Lihsete Drexler dsim. Anscheik, 47 g. w.; Emilija Grigor, 23 g. w; Anna Herrman dsim. Wilde, 104 g. w.; Emilija Lihsete Maskalnin, 6 g. 5. m. w.; Sete Wahrna, 6 n. w.; Marta Anette Stihkis, 12 d. w. — Lauku draudzê ussaukti: Martinsch Osolinsch ar Annu Behrsin; Otto Lapinsch ar Anetti Alwini Wiktoriju Uhdre; Roberts Grosbergs ar Emiliju Mariju Bluhm; Krischjahns Jurkewitzs ar Anetti Matildi Osolin. Mirušchi: Greeta Schmidtman, 90 g. w.; Gederts Kasaks, 80 g. w.; Hermans Zinowskys, 42 g. w.; Greeta Grasis, 68 g. w.; Selma Freiwald, 3 g. 3 n. w.; Eewa Lapiņ, 77 g. Krischjahns Naglinsch, 74 g. w.

Pilsehtas draudzê dahwanu eenahzis preeksch jaunàs basnizas 8 rbl. 52 kap.

Lauku draudzê dahwanu eenahzis preeksch spitaligeem 1 r., preeksch basnizas logeem 8 rbl. 90 kap.

Par Kursemes muischneezibas semes pilnwarneeku, kâ laikraksti sino, 19. aprilî notikuschâs wehleschanâs eewehlets Kabiles firsts Georgs Lievens, kas schimbrihscham dsihwo Rigâ. Wina weetneeka wehleschana atlikta us turpmak.

Par Jelgawas-Bauskas aprinka polizijas waldes sekretaru, kâ „Kurz. Gub. Awise" sino, 15. aprilî sch. g. eezelts kolegiju sekretars Klawinsch.—Par galda preekschneeku minetâ waldê — kanzelejas eerehdnis Gruners.

Kursemes lopu aissardsibas bee[illegible] „Mit. Ztg"ai raksta, kurâ schehlojàs par to, ka wisi beedribas lihdsekli isejot par apkahrtklejoscho sunu kerschanu un eeslodsischanu. Turklaht pilsehtas waldei schi pati rihziba ismaksajot 250 rubku par gadu. Tatschu panahkumi no bahrgàs sunu kerschanas esot masi, tadehl ka sunu kehraji warot braukat apkahrt tikai agrâs rihta stundâs, kur sunu ihpaschneekeem weegli eespehjams sawus bez nodokku markas turetos sunus no kehraju azim paslehpt. Beedribas pehdejâ generalsapulzê schis jautajums plaschi pahrrunats un sapulze usdewusi waldei, eesneegt pilsehtas waldei rakstu, kura eeteiz sekoschus pahrgrosijumus. Katram nama saimneekam jawed sarakstis par nama eedsihwotaju tureteem suneem un par tahdeem, kuru ihpaschneeks lihdz 1. aprilim newar usrahdit nodokku marku un kwihti par samaksatu sunu nodokli, jasino pilsehtas waldei waj ari polizijai, lai tad waretu nodokli peedsiht. Tad par wiseem pilsehtas suneem tiktu maksats nodoklis un sunu kehrajeem atliktu tikai eekert tos sunus, kureem naw neweena ihpaschneeka. Izdewumi par sunu kerschanu tad stipri pamasinatos, jo newajadsetu pilsehtu wairs apbraukat 3 reisi nedelâ, kâ tagad, bet peetiktu ar 1 reisi. Deemschehl Lopu aissardsibas beedribas walde naw us sawu rakstu no pilsehtas waldes sanehmusi atbildes un bihstàs, ka tas naw palizis neeewehrots. Tadehl, Lopu aissardsibas beedribas walde greeschàs pee publikas, zeribâ, ka ta stahsees us winas pusi. — Ja eewehro, zik wisai leelâ mehrâ apkahrtklejojoschee suni apgruhtina Jelgawas eedsihwotajus, tad gan koti jawehlàs, kaut pilsehtas walde schai leetâ neisturetos tik weenaldsigi, bet pabalstitu Lopu aissardsibas beedribas rihzibu.

Wisjaunakàs sinas.

Kreewu telegrm.-agentura.

Peterburgâ, 28. aprilî. Eekschleetu ministris dewis laikraksteem „Prawo" un „Woshod" pirmo brihdinajumu.

Wihnê, 11. maijâ (28. aprilî). Schè Balkanu juku dehl iszehlees stiprs ustraukums. Gan atsauz sinu, itkâ buhtu dota pawehle kara-spehku mobiliset, tatschu isskaidro, ka generalschtabâ jau ilgaku laiku apswer domas, ka apstahkli Balkanu pussalâ weegli ween waretu peespeest eet starpâ ar eerotscheem. Turklaht Romai zeeschi atgahdinaja, lai nejauzàs Albanijas leetàs.

Româ, 11. maijâ (28. aprilî). Wihnes waldibai tuwu stahwoscho laikrakstu isskaidrojumi par Austrijas prasijumeem Albanijas jautajumâ schè sazehluschi stipru saschutumu. Italeeschu eewehrojamakee laikraksti isskaidro: neesot ko domat, ka Alabaniju usskatitu par tahdu weetu, gar kuru Austrijai ween daka. („Düna-Ztg"as spezialtelegramas.)

Konstantinopolê, 11. maijâ (28. aprilî). Sultans drihsumâ nosuhtis us Peterburgu ahrkahrtigu wehstneezibu, kuras preekschgalâ stahwès kahds turku prinzis.

Nujorkâ, 11. maijâ (28. aprilî). Otawâ plosijàs breesmigs ugunsgrehks. Pahri par 1000 dsihwokleem isnihzinati un strahdneeku kwartals pilnigi nopostits. Posts neapraksstams.

„Baltijas Wehstnescha" spezialtelegramas.

Tirgus sinas.

Rigâ, 23. aprilî 1903. Labibas tirgû walda pilnigs klusums. Maksaja pudâ:

Rudzi, Kreewu, 120 m. smagi, 77 kap. pudâ, kweeschi, Kreewu, 125—127 m. smagi, 95 kap. pudâ, Kursemes — pehz labuma, ausas, neschahwetas widejàs, 60—62 kap. pudâ, labakàs, 63—68 kap. pudâ, schahwetas 68 kap. pudâ. meeschi, Kreewu 100 m. smagi 68—70 kap. pudâ, linsehklas, parastàs, 148—149 kap. pudâ, stepju sehklas 153 kap. pudâ.

Linu tirgû zenas palikuschas nepahrgrosijuschàs. Peewedumi, no labakàm sortèm, pawisam neezigi. Semakàs sortes peedahwâ deesgan daudz, bet wehrpeji tàs ne labpraht grib pirkt. Leelaki lihgumi neteek noslehgti. —

Labibas tirgû leeltirdsneezibâ Leepajâ schahdas zenas: Maksaja, rudzi, Kreewu, 120 m. smagi, 75—76 kap. pudâ, kweeschi — bez apgrosijuma, ausas, Kreewu labakàs, 73—79 kap. pudâ, widejàs, 66—67 kap. pudâ, Kursemes labakàs, 75—77 kap. pudâ, widejàs, 70—74 kap. pudâ, meeschi labakee, 65—66 kap. pudâ, widejee, 69—70 kap. pudâ, griki, 100 m. smagi, 72—73 kap. pudâ, linsehklas, stepju 148—150 kap. pudâ, kweeschu klijas, rupjas, 54—55 kap. pudâ.

Naudas kurss.

Berlinê, 9. maijâ (26. aprilî) 1903. g.

Kreewu kreditbiletes par 100 rubkeem 216 Wahzu markas 25 fenimu. Weena marka = 46,24 kap.

Aisrahdijums.

Schim numuram kâ peelikums eet lihdz wiseem abonenteem sludinajums no **Leuzingera un Bogela tirdsneezibas firmas** (Rigâ, Leelâ Jehkaba eelâ № 30 un Walmerâ, Rigas eelâ № 32) par daschadàm kulamàm maschinàm. —

Wehstules un atbildes.

Lihdejam. Par tahdàm leetàm war sinot tikai tad, kad jau ismekleschana nobeigta. — **D. Kr. J—â.** Schimbrihscham Juhs weltigi mums dsejokus eesuhtiseet. — **A. H. J—wâ.** „Sahrzinsch" slikti tulkots. Neisleetosim. — **Ed. L. Pl—wâ.** Newaram neka isleetot. — **A. Sund. R—â.** Abus beidzot peesuhtitos rakstus newaram isleetot. Jums deretu masak rakstit, bet to teesu rakstus ruhpigaki isstrahdat, tad panahkumi buhtu labaki. — **S. T. B—ê.** „Somu tautskolas derès", „Silâ Maurizius" — nejehdsigs. No Jums mineto Doroschewitscha stahstu neesam lasijuschi; schkeet, ka tas buhs par garu — **Gaudulim.** Eesuhtijumi bez eesuhtitaja pilna wahrda un adreses nogrimst papihru kurwî. — **Klbr. B—â.** Peesuhtitos rakstus isleetosim. Par magasinu jautajumu wareet rakstit plaschaki. —

Izdewejs un redaktors: Dr. Bielenstein.
Redaktors: J. Weissmanis.
Дозволено цензурою. Рига, 28-го апрѣля 1903 г.
Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ

No **20. maija lihdſ auguſta beigàm** 1903. g. **praktiſeſchu**

Kemerôs.

Dr. med. Friedrich v. Berg.

Aiſzelodams uſ ahrſemem nopeetni **wehlos few zeła beedreni.** Labi buhtu druſku kapitala lihdſ, ja ne, peeteek ari ar tſchakłàm rokàm puhrâ. Wehſtules lihdſ ar fotografiju luhdſ nodot ſem **„Aiſzelotajam"** lihdſ 15. maijam ſchis awiſes eſpedizijâ.

Keegelu wedeji,

kas gribetu weſt keegełus no Stalgenes zepłeem uſ Gezawu par paaugſtinatàm zenàm, **teek uſaizinati** peeteiktees

Stalgenes keegełu zeplôs.

20 rublus

pateizibas algas tam, kas uſrahda 24. aprilî ſch. g. Dobeles meeſtâ noſagtu **tumſchi dſeltenu kehwiti,** ihſàm, gaiſchàm krehpèm, laukumu peerê, kreiſâ pakałſchkahja druſku greiſa, 8 gadus weza, 50 rub. wehrtibâ, aiſſuhgta weenkahrſchôs dehlu ratôs, ar bruhnu loku. Jauſrahda Jelgawas apr. preekſchneeka jaunakam palihgam Dobelê jeb Sihpeles ſkolotajam E. Simonſona kgm.

Sludinajums.

Baltijas Domenu Walde

zaur ſcho ſino, ka apakſchâ minetàs deenàs taps notureti **ſchahdi torgi:**

1) Pee Jelgawas-Bauſkas aprinka polizejas waldes 28. majâ 1903. g. dehł Jelgawas pils un Bihmanu łanku un ari dehł bijuſchàs Jelgawas Wirspilsteeſas muiſchas plawu iſnomaſchanas uſ 1903. g., pa gabaleem, wiſs gabals 98 deſ. łeels.
2) Pee Oſolmuiſchas pagaſta waldes 30. majâ 1903. g. dehł feſchu plawu iſrenteſchanas, peederigu pee bijuſchàm Tukuma Wirspilsteeſas, ſekretara un miniſteriala ſemèm, wiſs gabals 42,71 deſ. łeels.
3) Pee Slampes pagaſta waldes 31. majâ 1903. g. dehł obrokgabala „Jahnu", 1,23 deſ. łeelumâ iſrenteſchanas uſ 24 gadeem, no 23. aprika 1904. g.
4) Pee Nihzes pagaſta waldes 28. majâ 1903. g. dehł plawas gabala „Peteru III.", łeelumâ 0,57 deſ. iſnomaſchanas uſ 12 gadeem, no 23. aprika 1904. g.

Tuwakas ſinas war dabut pee Baltijas Domenu waldes, pee krona ſemes gabalu pahrwaldes II. raſona preekſchneeka Oſtroumowa kga Jelgawâ, un pee Nihzes un Tukuma meſchkungeem.

Rigâ, 26. aprilî 1903. g.
Pahrwaldneeka palihgs
Dawidows.
Darbwedis **Murewsky.**

U. F. Schwarzhoff

Rigâ,

łaukſaimneezibas rihku fabrika

Aleksandra eelâ 135,137,139

Jauns

diwlemeſchu arkls

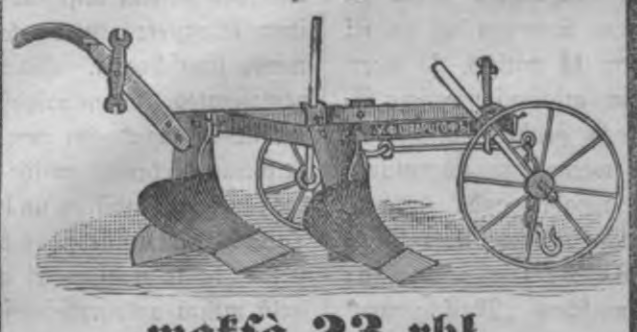

makſà 23 rbl.

Federu ezeſchas, weenu un wairak lemeſchu arkli, ezeſchas u. t. t.

Katalogi par brihwu.

Jaunawas,

kuras wehlàs **ſaimneezibu mahzitees,** kà: ſmalku un weenkahrſchu ehdeenu pagatawoſchanu, maiſes un kuhku zepſchanu, deſu taiſiſchanu, wiſadas ſaftes un ſchelè wahriſchanu, kà ari it ſewiſchki ſmalku tehjas maiſes (Theegebäck) zepſchanu preekſch katra augſtmana galda. Tà kà eſmu iſpelnijuſees Rigas augſtmanu labwehlibu pee manas prezes nonemſchanas, kas manâ kehki no manis un manàm mahzeklèm teek pagatawots, tad ari apſolu ſawàm mahzeklèm kreetnu mahzibu. War katrâ laikâ peeteiktees **Rigâ, Laipu eelâ (Stegſtraſe) № 5,** ſtarp Schkuhnu un maſo Kaleju eelu.

Mahzekles

peenem mahzibâ uſ 6 nedełàm, 3 mehneſcheem un puſgadu, uſ wehleſchanos ari dſihwokli ar un beſ uſtura Laipu eelâ (Stegſtr.) 5.

Tàpat ari iſdodu **puſdeenas** eekſch un iſ mahjas un peenemu **apſtellejumus** uſ tortèm, dſelteneem kringełeem un ziteem ſmalkas maiſes zepumeem.

Weikalâ arweenu dabujami łeelâ iſwehlê daſchadi paſchiſgatawoti **eewahrijumi** un **zepumi** kà: daſchadas maiſes, tehjasmaiſes, kuhkas, tortes u. t. t.; wiſadas ſaftes, ſchelejas un marmolades. Tapat łeelâ iſwehlê daſchadas ſałatas, galda un kehka ſweeſts, kilos un daſchadas paſchiſgatawotas deſas.

Anna Frankmann.

Kalkus preekſch muhreſchanas 4 rub. par laſtu un **gipſu** par muzu 2 r. un par maiſu 80 k. war dabut Jelgawâ, Upes eelâ № 20, keegełu pahrdotawâ.

Pahrdodams **gruntsgabals** łihdſ ar **augłu** un **ogu dahrſu,** 352 □aſis łeels. Tuw. ſin. Jelg., Skrihweru eelâ № 39, materialbodê.

„Mak-Kormick Harvesting Maschine Company"

Galweenà noliktawa preekſch Kreewijas un Sibirijas.

Rigâ, Herderaplazî 3.

Wiełabakàs plaujamaſchinas paſaulê.

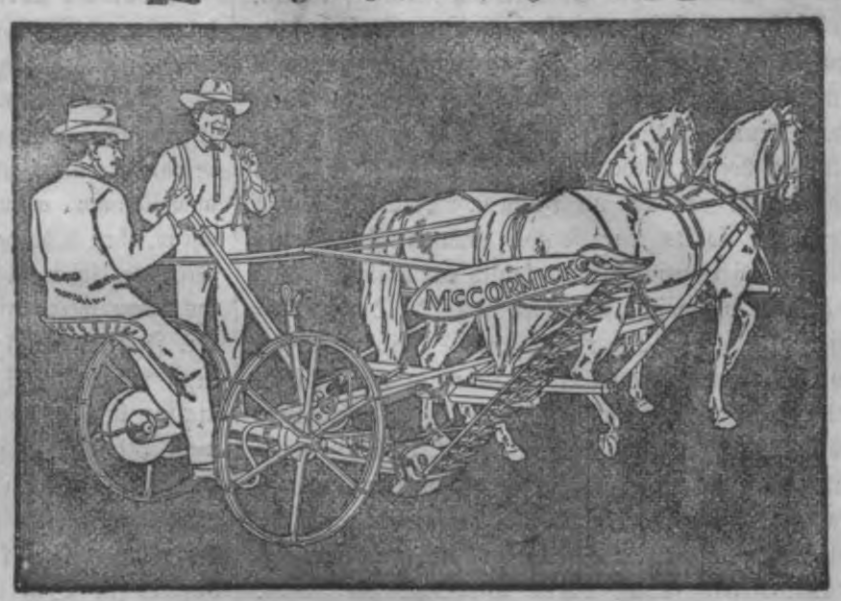

Łabibas plahweis ar paſchſaſeeſch. aparatu.

Łabibas plaujamàs maſchinas. — Sahles plaujamàs maſchinas. — Seena grahbekli. — Trinamee aparati u. t. t. par wismehrenakàm zenàm un wispeenehmigakeem noſazijumeem.

Ed. Zehder's — Rigâ,

Karła eelâ № 11.

Łaukſaimneezibas maſchinu noliktawa

eeteiz

Richard Garrett un dehla Leiſtonâ (Anglijâ)

kà ſen gadeem par labakàm atſihtas un wiſplaſchaki iſplatijuſchàs

lokomobiles un twaika kułmaſchin.

wiſſaunakàs konſtrukzijas.

Kułgarnituras pilnâ ſaſtahwâ,

kuras ſkaidri noſortetus, tirgoſchanai derigus graudus iſdod, ar 3, 4, 5, 6, 8, 10 un 12 ſirgu ſpehku.

Wehſtuku adreſe: **Ed. Zehder — Rigâ.**

Gehpeła un rokas kułmaſchinas

wiſſaunakàs konſtrukzijas.

Preekules pagaſta walde,

Grobinas aprinkî, uſaizina **amatneekus,** kuri wehletos peenemt maſakſolîſchanâ Ordangas ſkolas nama buhwkoku apſtrahdaſchanu, ceraſtees Preekules teeſas namâ, **7. maijâ ſch. g.,** pee weetneeku pulka dehł nolihgſchanas.

Preekulê, 18 aprilî 1903. g.
Pag. wez.: K. Gabalin.
Skrihweris: Damberg.
(№ 1534.)

Wehjenes

teek **tuhlin iſnomatas;** peeprafams **Aumała** apteekpreekſchu un grahmatu weikalâ Dobelê.

Paſtkartes

ar **jaunbuhwejamàs** Jelgawas latweeſchu pilſehtas draudſes **baſnizas bildi** dabujamas **Jegera grahmatu pahrdotawâ** Łeelajâ eelâ № 9, **Landsberga weikalâ** Katoku eelâ № 7 un **„Latweeſchu Awiſchu" ekſpedizijâ.**

Paſaudets łakatinſch ar ſelta naudu zelâ no Maſajeem wahrteem łihdſ Plofta krogum. Godigs atradejs top łuhgts to pret pateizibas algu nodot Jelgawâ, Aleksandra eelâ № 5. A. Kannberg.

Salàs draudſes dſeedataju beedriba ſarihkos ſwehtdeen, **11. maijâ** 1903. g. Sakeneeku beedr. mahjâ **teatri** un **balli** par labu no uguns zeetuſcham Smuku mahju ſaimneekam. Iſrahdis:

Draugi.

Sadſihwes aina 5 zehleen., ſarakſtijis Schwenkis-Sarinſch. Biketes eepreekſch dabonam. Sakeneeku konſuma weikalâ. **Preekſchneeziba.**

Smalks un glihts darbs, weegła gaita un wisleelaka iſturiba

ir labàs ihpaſchibas paſaulsławeneem

Wanderer riteneem.

Łehtas zenas. Peenehmigi maksaſchanas noteikumi. Tahli ſneedſoſchàs galwoſchana.

Weenigais preekſchſtahwis Jelgawai un apkahrtnei:

J. Friederichs,
ihpaſchneeks A. Berg,
Jelgawâ, Palejas eelâ № 3.

Ritenu pederumi łeelâ iſwehlê un par łehtam zenàm.

Iſdewigs pirkums!

Labi riteni

no ſlawenakàm firmàm, teek ſem eepirkuma zenàm galigi iſpahrdoti.

Mag.
J. Hertela
apteek. preekſchu pahrdotawa
Jelgawâ Paſta eelâ № 13.

Kreetnas ſchuwejas

un **mahzekles** war peeteiktees Jelg. Łeelajâ eelâ № 16, pee **E. Trylle.**

Łeepajâ.

Apſtellejumus

uſ

Latweeſchu Awiſem

peenem **J. Staniſlawa pahrdotawa,** Wezâ Juhrmalas eelâ № 6.

Rigâ,
łeelâ Jehkaba eelâ № 30, Nikolaja eelas ſtuhrî.

Leuzingera & Vogela

Walmeerâ,
Rigas eelâ
№ 32.

łaukſaimneezibas maſchinu tirgotawa.

Peedahwà

Kułamas maſchinas un gehpełus

no Ph. Mayfahrt un Co. firmas Frankfurtâ pee Mainas.

Kułamas maſchinas

dſenamas rokàm un gehpełeem preekſch **2** un **4** ſirgeem ar **patenta rullſchu rinku ſmehres łehgereem un patenta reewotàm kuhleju ſtiftem.**

Nepahrſpehti

weegła gaita, iſtuł tihri, nodilſt łoti gauſi un noleeto łoti maſ ełłas.

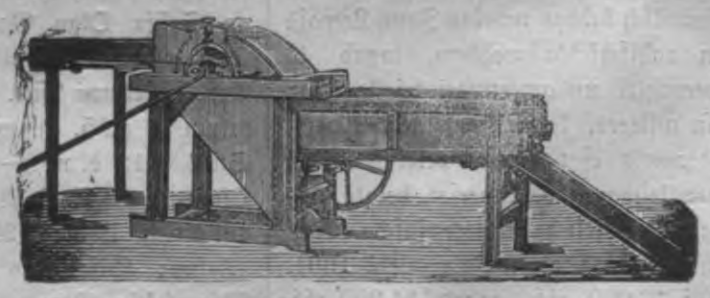

500
łeelakàs godałgas.

Lokomobiles ar iſwelkameem roru katleem.

Twaika kułam. maſchinas

no **Fr. Richtera** Berliné-Rahtenawâ un **R. Wolfa** firmas Magdeburgâ-Bukauâ. **Eewehrojamakàs lokomobilu fabrikas paſaulê.**

Wiſadas maſchinas uſ galwoſchanu.

Дозволено цензурою. Рига, 28-го апрѣля 1903 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehła.
(Tè kłoht 1 peelikums.)